

[Herluf Rasmussen.]

til at give embedsmændene en uforbeholden undskyldning; der var altså ikke tale om en iskold vind fra embedsmændene; spørgsmålet drejede sig om temperaturen i regeringen.

Den højtærede finansminister mente, at forhøjelse af lønmodtagerfradrag A ville aktualisere ønsker om andre fradrag. Hertil må jeg sige, at jeg har den stik modsatte opfattelse, idet jeg mener, at hvis man forhøjer A-fradraget, så kunne man hårdt og kynisk skyde alle de mærkelige fradrag for det ene og det andet væk fra selvangivelsen. Det var altså min tanke; det var ikke for at gøre det mere indviklet.

I øvrigt synes jeg, der manglede en besvarelse af et enkelt spørgsmål, nemlig spørgsmålet, om skatterådene havde haft tid til i denne omgang at se på aktieselskabsregnskaberne. Jeg har ladet mig fortælle, at i visse skatterådskredse har man ikke kunnet overkomme arbejdet, og det har betydet, at man har måttet lade regnskaberne køre igennem uden en større undersøgelse, og det mener jeg er en farlig trafik, hvorfor jeg i hvert fald for mit vedkommende vil støtte alle bestræbelser for at få mere personale ud til skatterådene som sagkyndig bistand.

Finansministeren (*Poul Hansen*): Til det sidste spørgsmål kan jeg svare, at det naturligvis ikke er rigtigt, at skatterådene ikke har tid til at se på disse regnskaber, men det er rigtigt, at der ikke har været tid til eller arbejdskraft til rådighed til en så grundig gennemgang deraf, som nok kunne være ønskelig. I øvrigt er jeg ikke helt sikker på, at aktieselskabsregnskaberne er det mest ømme punkt i kontrollen, idet forholdet for mange aktieselskabers vedkommende er det, at de i forvejen har gennemarbejdet regnskaberne på en sådan måde, at man må formode, at de er sikre på, at de holder. Men i øvrigt er jeg enig med det ærede medlem i, at der tiltrænges en effektivisering af ligningsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Aksel Larsen: Det var en interessant oplysning, vi her fik af den højtærede finansminister. Jeg tillader mig at spørge, om

denne oplysning også skal betragtes som et supplement til de oplysninger, vi i foråret modtog om, hvad bl. a. aktieselskabsskatten kan formodes at ville indbringe i det finansår, vi nu er kommet ind i. Vi fik dengang at vide, at aktieselskabsskatten kunne formodes at indbringe 50 mill. kr. mindre, end man tidligere havde kalkuleret med. Jeg har ligesom fornemmelsen af, at årsagen til denne beregnede nedgang kan ligge i, at man ikke er i stand til i tilstrækkelig grad at kontrollere regnskaberne.

Finansministeren (*Poul Hansen*): Det ærede medlem hr. Aksel Larsen er meget dygtig til at fabulere. Der er ikke en sådan sammenhæng, som det ærede medlem her antydede.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 120 stemmer mod 9.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes med 120 stemmer mod 9.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes med 83 stemmer mod 46.

Ændringsforslag nr. 5, § 1, i den ændrede affattelse, og § 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om børne- og ungdomsforsorg.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 70) findes i tidenden sp. 2201, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 977).

Der var stillet 23 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Astrid Skjoldbo: Som det fremgår af betænkningen, har udvalget holdt 20 møder og haft 4 samråd med socialministeren. Udvalget har aflagt to besøg henholdsvis i København og Århus, ligesom det har modtaget en lang række henvendelser fra foreninger og institutioner med interesse for eller tilknytning til børne- og ungdomsforsorgen.

Formanden: Jeg beder de ærede medlemmer, der er nødt til at forlade salen, om at gøre det i stilhed.

Astrid Skjoldbo: Ingen havde vel ventet, formentlig heller ikke den højtærede socialminister, at lovforslaget ville blive vedtaget uændret i den skikkelse, det havde ved første behandling. Lovforslaget indeholdt på så mange områder nye synspunkter og nye bestemmelser, at en række ændringsforslag måtte kunne forudses, og de er da også fremkommet. Betænkningen indeholder 23 ændringsforslag, alle stillet af socialministeren og tiltrådt af det samlede udvalg.

Jeg vil gerne have lov at udtrykke min glæde over arbejdet i udvalget, der fra alle sider har været præget af saglig interesse for det arbejde, som samfundet må gøre for de vanskelige og vanskeligt stillede børn og unge. Naturligvis har der været forskellige opfattelser af visse problemer, men jeg vil gerne udtale min glæde over, at det lykkedes på dette rent saglige område at nå til enighed i udvalget.

Jeg vil tillade mig at pege på nogle af de områder, som der i udvalget har været diskussion om. Selv har jeg nogen betænkelighed ved udvidelsen af forsorgen til det fyldte 21. år, også i tilfælde, hvor der ikke træffes særlig bestemmelse herom. Men jeg kan ligesom det øvrige udvalg tiltræde forslaget, ikke mindst under hensyn til den højtærede socialministeres forsikring om,

at man i socialministeriet vil have opmærksomheden henvendt på spørgsmålet om udskrivning fra forsorgen, bl. a. ved det fyldte 18. år, og at en ung, der er fyldt 18 år og hermed har nået den personlige myndighedsalder, selv kan forlange spørgsmålet om forsorgens ophør taget op til forhandling i det pågældende børneværn.

§ 7 indeholdt et forslag om at erstatte de to nævn, det pædagogiske og det økonomiske nævn, med ét organ, rådet for børne- og ungdomsforsorg. Men under udvalgsarbejdet blev der fra forskellig side lagt megen vægt på, at de to nævn også i fremtiden kommer til at bestå, og socialministeren har derfor stillet ændringsforslag, som imødekommer dette ønske. Jeg vil gerne udtrykke håbet om, at dette ikke kommer til at betyde nogen forsinkelse af de sager, bl. a. byggesager, der skal passere begge nævn.

I § 8 i lovforslaget var der foreslået en bestemmelse om, at medlemmer af de kommunale børne- og ungdomsværn skulle fratræde ved udgangen af den måned, i hvilken de fylder 70 år. Også denne bestemmelse er udvalget enigt om at lade udgå og vil i stedet for overlade det til kommunalbestyrelserne at afgøre, fra hvilket tidspunkt man ikke mere finder det rimeligt at vælge eller genvalge et medlem.

Også til det afsnit, der vedrører Københavns børneværn, er der stillet forskellige ændringsforslag, der i nogen grad imødekommer de ønsker, man fra Københavns magistrats 3. afdeling har fremsat over for udvalget.

Spørgsmålet om helt at opgive det obligatoriske børnetilsyn har været genstand for megen drøftelse i udvalget, og ikke mindst spørgsmålet om, hvorledes man herefter vil finde frem til de særlig truede familier. Socialministeren har over for udvalget nærmere redegjort for, hvorledes man i socialministeriet tænker sig dette spørgsmål løst, og udvalget er herefter enigt om at tiltræde lovforslagets bestemmelser herom.

Også spørgsmålet om den frivillige familierådgivning — et ændringsforslag går ud på i stedet at kalde den familievejledning — har været genstand for en del drøftelser, derunder spørgsmålet om, hvilke kvalifikationer der må forlanges af de personer, der skal anvendes til dette arbejde. Skal

[Astrid Skjoldbo.]

denne nye institution, der helt skal hvile på frivillighedens grund, gøre sig håb om at blive anerkendt i befolkningen, er det overordentlig vigtigt, at den virkelig opfattes som en hjælpeforanstaltning og ikke bare som et nyt navn for det tilsyn, vi nu skal forlade.

§ 27 omhandler den hjælp, det påhviler børne- og ungdomsværnet at yde de familier, hvis barn eller børn i særlig grad har brug for støtte. Selv om der fra forskellig side har været nogen betænkelighed ved at give det kommunale børne- og ungdomsværn udvidede økonomiske beføjelser, er man dog i udvalget enedes om at tiltræde ændringsforslag nr. 11, der nærmere præciserer de tilfælde, hvor et børneværn uden om det sociale udvalg kan yde økonomisk støtte, i første række for at undgå en anbringelse af barnet eller børnene uden for hjemmet, men dog sådan, at det sociale udvalg skal underrettes om den økonomiske hjælp, der er ydet den pågældende familie. Selv om jeg meget vel forstår de betænkeligheder, man fra ansvarlig kommunal side kan nære over for bestemmelser, der spreder det økonomiske ansvar, synes jeg dog, bestemmelsen er rigtig. Børneværnene har siden socialreformen i 1933 og endda længere tilbage haft i deres magt uafhængigt af andre organer at kunne beslutte anbringelse af børn uden for deres hjem — også på de allerdyreste hjem, f. eks. behandlingshjem — og en sådan beslutning vil i de allerfleste tilfælde betyde en større økonomisk belastning for samfundet end den hjælp, man efter paragraffen nu kan yde hjemmet for at undgå en fjernelse. Megen forskel på den ret, man efter loven af 1961 har, og den, der nu foreslås, er der efter min formening heller ikke. Og i øvrigt må bestemmelsen ses i relation til hele lovforslagets familiepolitiske sigte. Den bedste måde at hjælpe det enkelte barn på vil i almindelighed være at hjælpe hele familien.

Et andet afsnit i lovforslaget vedrører dagpleje og dagplejeinstitutioner, og her er det i særlig grad bestemmelsen om, at der kan ydes tilskud til betaling af børns ophold i privat dagpleje, som har vakt nogen bekymring. Vil denne adgang ikke nemt blive en sovepude for de myndigheder, der skal foreslå og bevilge midler til nye

daginstitutioner? Udvalget er enig i den betragtning, at således bør bestemmelsen ikke virke; men i en tid, da man ved, at det vil vare mange år, før de nødvendige daginstitutioner er til stede, er det vel urimeligt ikke også at forsøge denne udvej.

Lovforslaget indeholder en bestemmelse om, at dagpleje for et eller to børn ikke skal undergives almindeligt tilsyn; denne bestemmelse kunne nok give anledning til betænkeligheder, og forhandlingerne herom er derfor resulteret i et ændringsforslag, hvorefter børneværnet i visse tilfælde kan forbyde anbringelse i familiepleje, hvor man bliver gjort bekendt med, at det ikke vil være forsvarligt at anbringe børn i dagpleje hos en bestemt familie.

De betænkeligheder, man kan nære over for en mere almindelig anbringelse af småbørn i privat dagpleje, findes ikke fra nogen side i udvalget med hensyn til anbringelse af børn i egentlig familiepleje, når et barn af en eller anden grund ikke kan være i sit eget hjem. Når blot der er tale om stabile plejebørn, der skal leve den meste tid af barnealderen uden for deres naturlige hjem, er familieplejen den, der kommer det hjemlige miljø nærmest. Fra alle sider i udvalget er man enig i, at børn på børnehjem, der ingen tilknytning har til deres egen familie, de såkaldte glemte børn, bør søges anbragt i familiepleje. Men på den anden side må vi ikke glemme, at de fleste børn, som børneværnene må tage sig af, er børn, der anbringes for noget kortere tid, og for disse børn er det straks noget vanskeligere. Jeg synes, at de forøg, der gøres forskellige steder i landet for også at få sådanne børn ud i kortvarige plejer, må påkalde interesse.

Loven om børne- og ungdomsforsorg har gennem de senere år været til revision adskillige gange. For hver revision er man nået målet et skridt nærmere: større pædagogisk forståelse, mere psykologisk og psykiatrisk hjælp til de børn og unge, der mere eller mindre afviger fra de normer, som samfundet har sat. Det gælder ikke at straffe, men at hjælpe og vejlede. Dette lovforslag, der formentlig bliver vedtaget om nogle få dage, er et stort skridt i denne retning, og jeg føler mig overbevist om, at loven i de kredse, den henvender sig til — de kommunale børne- og ungdomsværn og

[Astrid Skjoldbo.]

medarbejderne inden for børneforsorgen, både den forebyggende og den værnende — vil blive modtaget som det humane frem-skridt, den repræsenterer.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale tinget at stemme for lovforslaget med de ændringsforslag, som socialministeren har stillet og udvalget tiltrådt.

Søren Andersen: Selv om der på visse områder har været forskellige meninger, er det traditionen tro lykkedes at nå til enighed om lovforslaget om børne- og ungdomsforsorg.

Uden at ønske børneværnenes effektivitet over for opgaverne hæmmet udtalte jeg ved første behandling betænkelighed ved at sætte børneværnene, der dog vælges af kommunalbestyrelsen, i en så stærk og selvstændig position, også som økonomisk bevilgende myndighed, som lovforslaget var udtryk for. Det var tillagt dem ikke alene at sikre, at der var de fornødne institutioner — hvad jo i virkeligheden ingen kan, uden at det kan følges op med tilstrækkelige bevillinger — men også i vid udstrækning at yde økonomisk støtte til afhjælpning af forbigående vanskeligheder, altså et noget flydende begreb. Hvis det var blevet gennemført, tror jeg, at der var stor risiko for, at kommunalbestyrelserne ville gå over til at vælge børneværn af deres egen midte, og det tror jeg ville have været en ulykke. Det er jo nemlig ikke sikkert, at en god kommunalbestyrelsesmand altid også er et godt børneværns-medlem og omvendt.

Selv om jeg måske stadig væk har visse betænkeligheder, er jeg glad for de ændringer, vi nåede frem til, således at det stadig er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for bygning af institutionerne, og at vi fik myndigheden til at give hushjælp konkretiseret til, når det drejer sig om sygdom, for at forhindre, at børn anbringes uden for hjemmet. Der er jo heri ikke nogen begrænsning i mulighederne for hjælp i den

forstand; det drejer sig kun om myndigheden til at give den. Under hensyn til det samarbejde, lovforslaget også bygger på, mellem kommunalbestyrelser og børneværnene og i det hele taget loven i almindelighed, tror jeg i og for sig, at det, vi her er nået frem til, er noget i nærheden af det rigtige.

Vi har i udvalget tværpolitisk været noget bekymret for lovens mange bemyndigelser til ministeren, ikke specielt til den nuværende højtærede minister. Det har jo hjulpet noget med den oversigt, ministeren har givet, over den myndighed, der ønskes overgivet til direktoratet. Vi var ikke helt tilfreds hermed, idet vi sammenlignede med den enstemmige kommissionsbetænkning, som et sagkyndigt embedsmandsudvalg havde afgivet. I den oversigt, vi fik, følte vi at der manglede noget, men dog ikke mere, end at der var grundlag for en sammenligning, og at det i det hele taget var med til at give en vis tryghed. Dette sagkyndige udvalg havde imidlertid kunnet henvise til en betænkning fra et nedsat administrationsudvalg, der havde hæftet sig ved en betydelig dobbeltadministration. Jeg henholder mig dog til ministerens udtalelser om, at administrationsudvalget endnu en gang skal sættes på opgaven for at forenkle administrationen. Der er nemlig noget galt, når det kan vare helt op til et par år, inden samtlige tilsynsråd i institutionerne er udnævnt, og det er vel et spørgsmål, om der endnu ikke kan være hjem, hvor der har været normal afgang af tilsynsførende, men som endnu ikke har fået deres tilsynsførende udnævnt.

Ministeren vil måske sige, at han netop ville forenkle ved at erstatte det økonomiske og det pædagogiske nævn af et enkelt organ, rådet, men de forannævnte ting forsinkes jo i hvert tilfælde ikke af de to nævnte nævn, som jo i virkeligheden efter de oplysninger, vi har fået, har virket tilfredsstillende. Jeg tror i og for sig også, at man må sige, at det er lykkeligt, at ministeren har bøjet sig for udvalgets ønske om at

[Søren Andersen.]

beholde begge nævn. Deres virke er jo noget forskellig, og jeg tror, at der er mulighed for at lægge arbejdet til rette således, at der ikke bliver tale om ret meget dobbeltadministration og dobbeltarbejde.

I det store arbejde, der ligger for med den nye lov, tror jeg, der bliver brug for den sagkundskab, som de to nævn repræsenterer.

Ændringsforslagene går også ud på at tillempe sig de særlige københavnske forhold rent administrativt, men stadig under udbygning af den folkelige linje i børneværnene. En 70 års grænse, der jo ikke hører hjemme i dansk folkestyre — i hvert tilfælde ikke officielt — var indført med hensyn til børneværnsmedlemmerne. Jeg vil gerne udtale min tilfredshed med, at den er taget væk. Jeg har tillid til, at kommunalbestyrelsesmedlemmerne nok i enhver situation skal være sig deres ansvar bevidst og vælge de bedst egnede.

Alt dette vedrører imidlertid administrationen, og omend det kan være såre betydningsfuldt og nødvendigt, er det trods alt de retningslinjer, der skal administreres efter, der er hovedhjørnestenen i en lov. Her betræder vi jo på visse områder nye veje, idet der er enighed om at ophæve det obligatoriske tilsyn for to af de nuværende tre grupper, så det kun bliver tilbage for plejebørnenes vedkommende. Jeg udtalte allerede ved første behandling som repræsentant for mit parti tilfredshed med denne linje. Den gamle ordning med, at børn født uden for ægteskab i alle tilfælde skulle være undergivet obligatorisk tilsyn, og at der skulle være obligatorisk tilsyn, når det drejede sig om børn, for hvilke det offentlige udlægger normalbidraget, var utilfredsstillende. Samtidig må man sige, at den gamle ordning ikke virkede tilfredsstillende.

Man går nu over til at møde familierne med et tilbud om vejledning; men naturligvis er det et spørgsmål, om man nu når frem til alle dem, der har vejledning behov. Hvordan vil i det hele taget de forskellige kilder springe, af hvilke indberetningerne skal komme? Alt det kan vi ikke med sikkerhed vide. Vi kender en række kanaler og kilder til oplysninger, men hvordan de i virkeligheden vil rinde, er det vanskeligt at sige. Jeg vil håbe, at de hjem, der har brug for det, tager imod den udstrakte hånd,

som vejledningstanken er udtryk for, og dermed får mulighed for at blive hjulpet, inden en katastrofe er indtruffet.

Vi fik ikke vished for systemets effektivitet ved besøget i Århus, men én ting mødte vi i hvert tilfælde derovre: vi mødte en tro på opgavens løsning. Det styrkede min tillid til foretagendet, at hjælpen dér formidledes af praktiske mennesker under støtte fra den sociale læge. Men det er så naturligvis et spørgsmål, om man overalt kan magte opbygningen af dette hjælpeforetagende.

Hvis loven kommer til at fungere efter sin hensigt, betegner den endnu et skridt frem på vejen til at sætte antallet af fjernelser ned. En fjernelse er altid en nødløsning. Det materiale, vi på forskellig måde stod over for, har været interessant; vi så, hvor forskelligt den nugældende lov administreres, hvordan nogle store bysamfund klarer sig næsten uden fjernelser, medens andre store bysamfund har mange. Vi har mødt en hel del bekymring for, hvordan loven skal føres ud i virkeligheden ude i landdistrikterne. For mig er bekymringen langt større for Københavns vedkommende. Meget afhænger af, hvordan man er i stand til at løse problemerne her, hvor man har de mange fjernelser, der jo nok kan være begrundet i specielle københavnske forhold. Kan man imidlertid virkelig magte at udbygge den nye tanke i loven her, er der rige muligheder for, at det antal hjem, der er til rådighed, slår en smule bedre til.

Men enten det drejer sig om frivillig anbringelse eller fjernelse, glæder det mig, at man i udvalget var enig med ministeren i, at særlig de små børn bør anbringes i familiepleje, og at denne i det hele taget foretrækkes. Vore drøftelser fandt ikke mindst sted med henblik på anbringelse af de såkaldt glemte børn. Det ligger mig stærkt på sinde, at både de og andre institutionssmåbørn, som måtte være egnet til det, kan anbringes i familiepleje under formidling af Dansk Plejehjemsforening, som, så vidt jeg kender den, har gjort et udmærket arbejde, som disponerer over en del plejehjemspladser, og som sikkert i takt med, at der eventuelt bliver brug for flere, vil være i stand til at skaffe sig dem. Også dette kan betyde ledige pladser, som der i så høj grad er brug for til andre børn, der venter.

[Søren Andersen.]

I bestræbelserne for at få alle ledige pladser besat var man nær ved i § 89 at træde de enkelte institutioner lidt for nær, idet man ville påbyde dem at modtage børn på hjem, uanset om disse var egnede til det eller ej. Jeg er meget tilfreds med den lille lettelse, der kom. Der er ingen tvivl om, at det i ikke ringe grad er spørgsmålet om rigtig placering, der gør sig gældende; der er desværre i så høj grad brug for alle former for hjem. Den private islæt i dagplejen kan ikke undværes, og det er med tilfredshed, vi ser, at loven udbygges, så at privat dagpleje kan formidles i forbindelse med vuggestuer, børnehaver og fritidshjem eller som selvstændige institutioner, og vi må derudover stadig være taknemlige for, at der i vore byer er private, der vil modtage et barn eller to, mens moderen er på arbejde. Der er så stort behov for nye institutioner, at det vil være meget, meget længe, inden man har råd til at undvære sligt.

Skulle jeg nævne en enkelt ting mere, må det være den lille lempelse, som kommunerne får ved, at det mellemkommunale refusionsforbund fritages for at deltage i statens udgifter til anerkendte foreninger, børneværnskonsulenter og tilforordnede i børne- og ungdomsværn. Vi havde også spørgsmålet om kommunal refusion til behandling i al almindelighed, men blev klar over, at vel var en ændring ønskelig, men vi havde ikke tid til eller mulighed for at gennemføre den nu.

Nu ligger loven snart færdig på folketingets bord, men i mange tilfælde bliver det et bevillingsspørgsmål, i hvilket tempo visse dele af den kan praktiseres, for det er jo ikke det område, der har haft tingets største bevågenhed med hensyn til bevilginger. Det må vi notere os som en kendsgerning, som noget, vi må huske på i den kommende tid. Loven er kun en ramme, selv om det er en meget betydningsfuld ramme, for børne- og ungdomsværnenes arbejde; den skal føres ud i livet af de lokale børneværnsinstitutioners personale og administrationen i fællesskab. Ud over landet venter man på den, er rede til at følge den op. Jeg har stor respekt for og vil her udtale min anerkendelse af det store

arbejde, som kvinder og mænd gør i børne- og ungdomsforsorgens tjeneste.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale samtlige ændringsforslag, alle stillet af ministeren og tiltrådt af udvalget, og lovforslaget som helhed.

Vestergaard Poulsen: Det må vist fra alle sider erkendes, at lovforslaget har gennemgået en meget grundig udvalgsbehandling, og bag de af den højtærede socialminister stillede ændringsforslag står et udvalg, hvis medlemmer alle er interesserede i sammen med ministeren at nå frem til enighed om lovforslagets endelige udformning.

Som det fremgår af betænkningen, har udvalget ønsket at finde frem til en sådan formulering af lovtæksten, at der ude i kommunerne, hvor loven skal føres ud i livet, ikke skabes unødige friktioner i administrationen. Revisionsudvalget af 1961, som med sin betænkning af 7. januar 1963 har skabt grundlag for lovforslaget og dermed også bidraget meget væsentligt til det resultat, vi er nået frem til i dag, synes at have haft en heldig hånd. Lovforslaget er i forhold til den gældende lovs tekst meget forenklet og langt mere overskueligt i opbygningen. Selve lovens formålsparagraf er velgørende klart formuleret.

Ændringen af § 2 vedrørende oprettelse af daginstitutioner finder jeg hensigtsmæssig. Efter lovforslaget var det overdraget børne- og ungdomsværnene at sikre daginstitutionernes tilstedeværelse, medens ordet „sikre“ nu er ændret til „påse“. Paragraffen er blevet udbygget med stykke 2, hvoraf det fremgår, at det påhviler kommunen at oprette og drive de fornødne institutioner, såfremt opgaverne ikke løses ad anden vej.

Jeg anser det for noget endog meget værdifuldt, at der også efter denne lov fremdeles er plads til det private initiativ. Rundt omkring i vore kommuner ligger mange institutioner, som er oprettet på privat basis, og som fremdeles drives på privat foreningsbasis af interesserede kvinder og mænd. Deres ofte meget uegennyttige arbejde er der fremdeles brug for, når opgaverne skal løses på tilfredstillende måde.

[Vestergaard Poulsen.]

Det gælder da også om inden for de lokale børne- og ungdomsværn at finde frem til de rigtige personer. Der er gennem årene af børneværnenes medlemmer slidt bravt i det. Arbejdet er blevet båret frem af interesse for og kærlighed til børnene og de unge. Megen erfaring er høstet af medlemmerne, og derfor har såvel venstres som det konservative folkepartis udvalgsmedlemmer vendt sig imod den aldersgrænse på 70 år, som oprindeligt var i lovforslaget. Vi ønsker dog ikke børne- og ungdomsværn bestående af ene gamle, men vi ønsker heller ikke at afskære kommunalbestyrelserne fra i værnene at kunne drage fortsat nytte af den viden og erfaring, som en lang tjeneste har givet, og derfor har vi ikke ønsket at medvirke til aldersgrænsens indførelse. Hverken til de kommunale valg og ej heller til det høje ting er der nogen lovfæstet aldersgrænse, og dog finder der en passende udskiftning sted. Dette vil sikkert også blive tilfældet her.

Med loven af 1958 fik vi såvel det pædagogiske som det økonomiske nævn. Begge synes at have arbejdet efter hensigten, og derfor har der i udvalget været et klart flertal for bevarelsen af nævnene. Imidlertid må opmærksomheden inden for alle administrationsområder være rettet mod en forenkling, og med den højtærede socialminister har vi i udvalget drøftet spørgsmålet om en effektivisering af den centrale administration af børne- og ungdomsforsorgen, herunder også, hvorledes bestemmelserne i lovforslagets § 5, stk. 6, om delegering af socialministerens beføjelser til direktøren for børne- og ungdomsforsorgen tænkes anvendt. Ministeren har udtalt, at han vil iværksætte en gennemgang af administrationens tilrettelægning, i øvrigt eventuelt med bistand af forvaltningsnævnet.

I tilfælde af, at man i udvalget havde fundet det mest hensigtsmæssigt at slå de to nævn sammen til ét nævn som af ministeren foreslået i lovforslaget, ville jeg have fundet det mest praktisk, om folketingets repræsentanter var blevet erstattet med repræsentanter for kommunerne, idet forvaltningen af de store beløb og refusionen af disse for en stor del finder sted i samarbejde med kommunerne.

Set ud fra et kommunalt forvaltnings-synspunkt vil det være meget ønskeligt, om man ved udformningen af lovforslag var mere opmærksom på de vanskeligheder, der skabes for den lokale administration, når der åbnes muligheder for, at flere kommunale nævn og instanser kan bevilge penge inden for samme område og uden om kommunalbestyrelserne. Over for udvalget har de kommunale organisationer da også med vægt fremført sådanne synspunkter, og på foranledning såvel af venstre som det konservative folkeparti er den højtærede socialminister gået med til at ændre lovforslaget, så loven bliver lettere at administrere ude i kommunerne.

I lovforslagets § 27 gaves der efter den oprindelige ordlyd meget vidtgående økonomiske beføjelser til børne- og ungdomsværnene. Med ændringsforslaget til denne paragraf har den højtærede socialminister i nogen måde imødekommert kommunerne. Omend det ikke er helt tilfredsstillende set med kommunale øjne, er dog det nye afsnit, som ved ændringsforslaget er indført om børne- og ungdomsværnenes pligt til at underrette det sociale udvalg om ydelse af økonomisk hjælp til familier, en praktisk foranstaltning, idet dobbeltbevillinger herved kan forhindres.

Også i spørgsmålet om udgiftsfordelingen har ministeren vist imødekommenhed over for kommunerne. Ændringerne til § 108 tilsigter at fritage det mellemkommunale refusionsforbund for at deltage i statens udgifter til anerkendte foreninger, børneværnskonsulenter og tilforordnede til børne- og ungdomsværnene.

Fra de private børnehjems side har man udtrykt betænkelighed ved, at retten til at skønne over, hvilke børn et børnehjem skal påtage sig opdragelse af, fratages børnehjemmenes ansvarlige ledere, således som § 89 var udformet. Det anføres, at det kan afhænge af forskellige forhold, om det på et givet tidspunkt er forsvarligt at påtage sig den ønskede opgave, herunder elevflokkens øjeblikkelige sammensætning, mange elever med betydelige vanskeligheder, manglende medarbejdere eller sygdom blandt disse o. s. v. Under hensyn hertil er der til § 89, stk. 1, foreslået føjet en sætning, som mildner paragraffen ikke så lidt, idet anbringelse bliver afhængig af, at forholdene

[Vestergaard Poulsen.]

i hjemmet i øvrigt ikke taler afgørende imod.

Lad mig også nævne de såkaldte glemte børn rundt om på vore børnehjem. Disse børns skæbne blev indgående drøftet med den højtærede minister, og jeg har grund til at forvente, at der fremover vil blive gjort en betydelig indsats for at få sådanne børn ud i gode private hjem.

Det gælder til dels børnehjemmene, men det gælder i endnu højere grad børnehaverne og vuggestuerne, at der hersker udbredt pladsmangel. Under hensyn hertil giver lovforslaget adgang til formidling af børns anbringelse i dagpleje med tilskud fra det offentlige. Jeg finder det betryggende, at intet hjem må modtage mere end 2 børn i dagpleje, uden at have tilladelse dertil, og intet privat hjem må modtage mere end 7 børn i dagpleje. At disse hjem alle er under børne- og ungdomstilsynet finder jeg helt i orden.

Ved lovforslagets første behandling berørte den højtærede socialminister den betydelige ændring, som har fundet sted i hele opfattelsen af, hvordan arbejdet inden for det forebyggende og værnende område skal udføres i kommunerne. Ministeren brugte udtrykket, at det fremtidige tilsyn afløses af en vejledning og støtte. Udvalget har bakket ministeren op her, men nægtes skal det ikke, at vi vil være meget opmærksomme på, hvordan den nye lov vil komme til at virke.

Det obligatoriske tilsyn forsvinder; herom var der enighed i udvalget, men der var samtidig en vis ængstelse, med hensyn til om det fremover ville blive muligt at nå frem til de børn, som har hjælp behov.

I udvalget blev der redegjort for hele det afsnit i loven, som kaldes familievejledning, og hvis overbygning betegnes rådgivningscentre. Jeg skal ikke her komme ind på en detaljeret gennemgang af disse afsnit, men det står for mig sådan, at den rigtige gennemførelse af loven i praksis helt er afhængig af, om det lykkes såvel børne- og ungdomsværnet som det i kommunerne ansatte personale inden for forsynen at leve op til de forventninger, lovens fædre må have næret, da man udformede dette afsnit af lovforslaget. Netop når det gælder fami-

lierådgivning og det arbejde, der skal udføres ud fra rådgivningscentrene, må der stilles ekstra store krav til medarbejdernes og administrationens vurderingsevne og evne til at holde igen, så administrationen ikke svulmer alt for voldsomt op.

Børne- og ungdomsforsorgen er blevet et stort område og et område med stærkt stigende budgetter. Lad mig i parentes nævne, at de samlede årlige udgifter for staten og kommunerne tilsammen antagelig i finansåret 1965-66 vil runde den kvarte milliard. Den stigende industrialisering har bud efter mangen en husmor, som til gengæld venter, at hendes børn, medens hun er på arbejde, kan have betryggende kår i daginstitutionerne. Forhøjede leveomkostninger og stigende krav til levestandarden i øvrigt gør det meget ofte nødvendigt for en husmor at deltage i indtjeningen til stabilisering af hjemmets økonomi. Selv om mange af os kunne ønske, at husmødre som regel kunne hellige sig pasningen af mand og børn, kan hverken kontorer, butikker eller industrien undvære den kvindelige arbejdskraft, og allermindst vor eksportindustri kan det. Det danske samfund har da også for længst accepteret denne tingenes tilstand, og udformningen af loven om børne- og ungdomsforsorg er en dokumentering heraf. Denne lov vil give en god ramme om det fremtidige arbejde. At loven føres igennem i enighed tværs over alle partiskel, anser jeg for meget værdifuldt. Ingen har helt fået sin vilje eller sine ønsker imødekommet, men vi fandt sammen.

Lad mig konkludere mine udtalelser således: med denne lov synes at være skabt nøglen, som i den rigtige hånd vil kunne åbne selv vanskelige døre, men her er samtidig nøglen, som i den forkerte hånd kan lukke døre i baglås, og her er endelig nøglen, som på en helt anden vis end tidligere vil kunne åbne i endnu højere grad for såvel statens som kommunernes penge kasser. Jeg vil tillade mig at forvente, at nøglen kommer i de rigtige hænder, så loven vil betyde et stort fremskridt inden for hele børne- og ungdomsforsorgsområdet.

Med disse bemærkninger skal jeg på det konservative folkepartis vegne anbefale at stemme for lovforslaget med de af socialministeren stillede ændringsforslag.

Grethe Philip: Først vil jeg gerne knytte nogle bemærkninger til enkelte af socialministerens ændringsforslag.

I det oprindelige lovforslag var der nogle bestemmelser, som trak i retning af at udvide børneværnets kompetence og ansvarsområde i relation til socialudvalgene. Heri er der nu sket visse ændringer, der vil gøre bestemmelserne både mere praktisk realisable og klare.

Jeg mener, at det er rigtigt, når det ifølge ændringsforslag nr. 1 til § 2 gøres klart, at vel skal børne- og ungdomsværnet være initiativtageren til, at vigtige opgaver tages op, men selve bevillingsretten til at oprette og drive de fornødne børneinstitutioner ligger hos kommunen, hvem det i konsekvens heraf også er pålagt at sikre tilstedeværelsen af de pågældende institutioner.

Også børneværnenes adgang til at yde økonomisk støtte til familier med børn er nu nærmere præciseret ved ændringsforslag nr. 11 til § 27. Forslaget om børneværnenes kompetence på dette område kan siges at ligge meget nær de nugældende bestemmelser. Men lovgivningen er åbenbart blevet fortolket ret forskelligt i de forskellige kommuner, og jeg anser det derfor for at være en fordel, at vi nu er nået frem til en klar formulering vedrørende børneværnets adgang til selvstændigt at træffe dispositioner af økonomisk art. Samtidig sikrer man, at socialudvalget altid holdes orienteret om den økonomiske hjælp, der ydes gennem børneværnet. Som reglerne nu er udformet, tror jeg, at bekymringerne for, at der skulle blive tillagt børneværnet en for stor magt, vil falde bort.

Lovforslagets § 7 ændres nu, således at både det økonomiske og det pædagogiske nævn opretholdes. Det er mit indtryk, at de to nævn har arbejdet godt og været stærkt medvirkende til, at der er sket så meget på dette område i de senere år. Fra flere sider har der været udtrykt ønske om, at nævnene kunne fortsætte. Det gør de nu, og vi må så håbe, at den overlapning, som man i det oprindelige forslag ville søge at undgå ved at slå nævnene sammen, på anden måde kan hindres ved tilrettelæggelsen af nævnenes arbejde, eventuelt ved afholdelse af fællesmøder, hvor det er hensigtsmæssigt for sagens hurtige behandling.

Aldersgrænsen for medlemmer af børne-

og ungdomsværnene udgår. Meget kan tale for, at der netop i børneværnene, hvor der er behov for en så nær indføling med ungdommens problemer og tankebaner, er brug for aldersgrænser for medlemmer af nævnene. Det almindelige er vel, at den umiddelbare forståelse for ungdommen aftager med alderen, men man ser jo af og til eksempler på, at den kan bevares højt op i årene; man må så håbe, nu da der ingen aldersgrænse fastsættes i loven, at man ved valg af medlemmer kun undtagelsesvis, når særlige forhold gør sig gældende, vil indvælge mere aldersstegne medlemmer.

Ved ændringsforslag nr. 12 til § 30 sikres det nu, at forældrene på det tidligst mulige tidspunkt af en sag, der kan indebære mulighed for tvangsmæssigt indgreb, gøres opmærksom på deres ret til at søge bistand hos tredjemand. Forældrene vil ofte i realiteten være den svage part under disse forhandlinger, og det må være rimeligt, at der ikke alene gives dem adgang til at søge støtte udefra, men at de også bliver gjort opmærksom på denne adgang. Spørgsmålet er så, om det er nok, eller om man desuden ved fjernelsessager burde kunne yde sagførerhjælp. Jeg rejste problemet ved første behandling, og ministeren svarede imødekommende.

Det er senere blevet oplyst for udvalget, at der i nær fremtid vil blive nedsat et udvalg under justitsministeriet, der på bredere basis skal undersøge spørgsmålet om tilkendelse af sagsomkostninger ved administrative nævn. Jeg skal under hensyn hertil nøjes med at sige, at jeg håber, man under disse overvejelser vil tage i betragtning, at fjernelse af et barn fra dets hjem imod forældrenes ønske vel er et af de største indgreb, der overhovedet kan foretages over for en familie. Det kan derfor meget vel tænkes, at der bør ydes borgerne en større beskyttelse i disse sager end i sager, der vedrører rent økonomiske spørgsmål, f. eks. af skattemæssig eller anden art.

Vi har i udvalget indgående drøftet spørgsmålet om anbringelse af børn i privat dagpleje mod betaling. Jeg forstår, at der både fra de forebyggende institutioners og fra børneværnenes side hersker store betænkeligheder ved øget anbringelse i privat dagpleje. I betragtning af det store og stærkt stigende behov, der er for anbringelse af

[Grethe Philip.]

småbørn uden for deres eget hjem i dagtimerne, tror jeg ikke, man kommer uden om også at skulle finde frem til flere egnede private dagplejehjem; men vi ved, at der vil være en vis fare for misbrug af den ene eller den anden art, og da vi ikke kan overkomme — og vel heller ikke bør overkomme — at føre tilsyn med alle de familier, der kun har et enkelt eller to børn i dagpleje, finder jeg det rimeligt, at der nu stilles ændringsforslag om, at børneværnet får adgang til, når det skønnes fornødent, at nedlægge forbud imod, at en familie tager børn i dagpleje. Rent principielt vil jeg dog gerne tilføje, at jeg kan slutte op om bemærkningerne i betænkningen om privat dagplejeanbringelse. Det er en nødløsning, vi må ty til, men det må ikke blive en sovepude, og vi bør fremover med fuld kraft arbejde på en væsentlig udbygning af vore daginstitutioner.

„Familierådgivning“ har fået navneforandring til „familievejledning“. Det finder jeg er en forbedring, fordi det sidste af mange vil blive opfattet som et mindre prætentivt udtryk, der i højere grad svarer til, hvad der indtil videre er mulighed for at yde.

Som det fremgår af betænkningen, har vi vi yderligere drøftet en række spørgsmål i udvalget, uden at det dog har givet anledning til ændringsforslag. Jeg vil gerne sige lidt om nogle enkelte af disse problemer.

Fremover vil familievejledningen blive noget meget centralt i hele det forebyggende børneværnsarbejde. Socialministeren har delagtiggjort udvalget i nogle foreløbige tanker og planer vedrørende tilrettelæggelsen af retningslinjerne for familievejledningen. Den vigtigste opgave bliver at være støttende og hjælpende på et tidligt stadium, før problemerne er gået i hårdknude for forældrene. Tiden vil vise, om man ude i børneværnene vil være i stand til at praktisere denne familievejledning effektivt.

Jeg vil på ny ligesom under første behandling pege på nødvendigheden af, at der gives børneværnsmedlemmerne nøje orientering og vejledning om det nye arbejde, der her skal tages op, og at det gøres ikke blot gennem cirkulærer, men også ved kortere kursus. Kravene til medarbejderne ved familievejledningen vil blive mindst lige så store som til de hidtidige tilsynsførende. Tilbud-

det om støtte vil kun blive modtaget, hvis det virkelig af de pågældende føles som noget positivt, noget værdifuldt, ellers vil hjælpen blive afslået, og vore muligheder for at bistå på et tidligt tidspunkt vil da være forskertset.

Ved første behandling rejste jeg spørgsmålet, om vi ikke gik lige lovlig hurtigt til værks ved med ét slag at ophæve hele det almindelige tilsyn, før vi rigtig var kommet til bunds i spørgsmålet om, hvem der egentlig er de mest „truede“ børn. Desværre kan jeg ikke sige, at enhver tvivl er bortvejret hos mig under udvalgsdrøftelserne. Særlig er jeg tilbøjelig til at tro, at den — heldigvis ret lille — gruppe af børn, hvis forældre vedvarende opbevarer almindelig offentlig hjælp, kunne have brug for, at børneværnene kunne pålægge familien almindeligt tilsyn. Nu når vi altså frem til helt at ophæve det almindelige tilsyn. Jeg vil da håbe på, at børneværnene, hvor det er fornødent, vil benytte sig af den adgang, der — jeg synes lidt vel indpakket — ligger i § 27, stk. 3, hvorefter hjælpeforanstaltninger af forskellig art, om det skulle være nødvendigt, kan iværksættes, også selv om det ikke er muligt at gøre det i samarbejde med forældrene.

De såkaldte glemte børn har igen været fremme i pressen. Der er for mig ikke tvivl om, at vi her står over for et meget vigtigt, men også meget vanskeligt problem. Der er hensynet til barnet og hensynet til moderen — hvorfor hører man for øvrigt så lidt om bestræbelser for at sætte barnet i kontakt med faderen? — og der er også et hensyn at tage til børneinstitutionerne, selv om vi vel alle kan blive enige om, at barnet indtager førstepladsen i denne prioritetsrække.

Nogle synes at have opfattet talen om de glemte børn som en kritik af børnehjemmene. Det er dog almindelig kendt og anerkendt, hvor stor indsats der netop gøres af medarbejderne på børnehjemmene, en indsats, der også i høj grad omfatter arbejdet med at skabe og vedligeholde kontakt mellem børn og forældre. Hvor denne kontakt glipper, burde man vel nok i højere grad end hidtil søge frem til egnede private plejehjem, men det må gøres med største omhu.

Overlæge Hedvig Jacoby har i en meget

[Grethe Philip.]

interessant artikel i Børnesagspædagogen nr. 3, 1. maj 1964, været inde på spørgsmålet om plejehjemsanbringelse. Hun siger i denne artikel på side 52, spalte 2, og side 53, spalte 1, følgende, som jeg beder om formandens tilladelse til at citere:

„Anbringelse af børn sker stadig væk i alt for høj grad efter tilfældighedens principper, det gælder både institutionsanbringelse og plejehjemsanbringelse, og man kan derfor ikke på nuværende tidspunkt tage stilling til, hvilken anbringelsesform der generelt set er den bedste. Det afhænger i lige så høj grad af, hvorledes anbringelsen er forberedt, hvilke undersøgelser der er foretaget, og hvilken støtte og vejledning man tilbyder plejehjemmet efter anbringelsen.“

Senere i artiklen er forfatteren inde på betydningen af at gøre plejeforældrene til medarbejdere for den anbringende institution og nævner, at tilbøjeligheden til at efterlyse de idealistisk indstillede hjem har ligget til grund for den dårlige betaling, plejeforældrene har fået for et plejebarn.

Nu ser jeg meget vel faren ved at sætte plejepengene for højt, men jeg forstår dog, at man rundt omkring er i færd med at sætte plejehjemsbetalingen i vejret ud fra en nøgtern beregning af de udgifter, som et barn i dag påfører et hjem, og jeg mener, at denne udvikling bør fortsættes, hvis man skal have nogen mulighed for at kalde tilstrækkelig mange familier frem. Særlig hvor det gælder anbringelse af vanskelige børn, tror jeg, det vil være af stor betydning, at vi sætter ind på at inddrage egnede mennesker som plejehjemsforældre, og gøre det på en sådan måde, at dette arbejde betragtes som en erhvervsopgave, der aflønnes i rimeligt forhold til arbejdet.

Drøftelserne om plejeanbringelse i døgnpleje har som sagt ikke givet anledning til ændringsforslag, men har været genstand for megen drøftelse i udvalget. Vi står øjensynlig dér over for et meget kompliceret problem, der kræver et betydeligt arbejde, udført på kvalificeret niveau.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale at stemme for de af socialministeren stillede ændringsforslag og senere for lovforslaget i sin helhed.

Vivike: Som jeg udtrykte det ved lovforslagets første behandling, betegner dette forslag det størst mulige fremskridt, og i den skikkelse, hvori det nu foreligger, er det ikke blevet dårligere, idet man nu bibeholder det pædagogiske og det økonomiske nævn og børneforsorgens personaleorganisationer bliver repræsenteret i begge disse nævn. Men det må siges, at vi i socialistisk folkeparti har store betænkeligheder ved den private dagpleje, fordi vi er bange for, at den vil virke hæmmende på udbygningen af børneinstitutionerne. Vi har den betænkelighed; men da lovforslaget i øvrigt indeholder så mange andre fremskridt, skal jeg anbefale det til vedtagelse.

Birthe Wetlesen: Af udvalgets betænkning fremgår det, at det har været et meget flittigt udvalg, der har holdt 20 møder og behandlet en mængde henvendelser fra interesserede parter. Det er også et meget vigtigt lovgivningsområde, vi her står over for, og jeg må complimentere det enige udvalg for dets resultat.

De ændringsforslag, der er fremkommet, er forbedringer af lovforslaget og i flere tilfælde netop i den retning, som jeg under første behandling ønskede. Bl. a. kan mit parti med tilfredshed hilse, at det bliver kommunalbestyrelserne, der får ansvaret for børneværnenes sammensætning.

Ligeledes kan jeg også hilse med tilfredshed, at udvalget trods angreb fra flere sider bibeholdt § 65, stk. 2, om børns anbringelse — her tænkes bl. a. på vuggestuer og børnehaven — i familiepleje. Det gik jeg meget stærkt ind for ved første behandling af lovforslaget. Jeg tror virkelig på, at der kan komme meget godt og positivt ud af den nyskabelse. § 39, stk. 2, i lovforslaget er udtryk for det samme, at få familieplejen nærmere centrum. Her henleder man opmærksomheden på de glemte børn i vore børneinstitutioner. Jeg tror absolut, at det er en lykke for sådanne børn at blive placeret i et almindeligt familiehjem, men jeg forudser tragedien, når og hvis de glemte børn bliver husket igen og et godt plejeforhold så må afbrydes. Men den slags ting er det selvfølgelig ikke muligt at lovgive om.

Med hensyn til familierådgivning eller

[Birthe Wetlesen.]

familievejledning, som ændringsforslaget vil kalde det, vil der nok blive tale om et personaleproblem. Den højtærede socialminister var inde på det under lovforslagets første behandling, idet han udtalte, at hvad han forstod ved ganske almindelige mennesker kunne gøre en indsats her. I den anledning vil jeg gerne spørge den højtærede minister, hvordan sådanne mennesker; der måske mange gange har nået en moden alder, kan indsættes i familievejledningen. Vil man ikke her støde på faggrænser, og hvad ved jeg? Jeg mener nemlig ligesom den højtærede minister, at her kan et fornuftigt menneske mange gange netop i den modne alder gøre en fortrinlig indsats.

Som sagt er de uafhængige meget velvilligt indstillet over for dette lovforslag samt de af den højtærede socialminister stillede og af udvalget tiltrådte ændringsforslag, og vi vil stemme for begge dele.

Socialministeren (Bundvad): Det har været et meget flittigt og dygtigt arbejdende udvalg, der har gennemgået lovforslaget: 20 møder, meget ofte langvarige møder, 4 samråd, også langvarige og grundige. Men jeg må have lov til at sige tak for, at udvalget har arbejdet, som det har gjort, for jeg har mødt en vældig forståelse af selve den opgave, det var at skrive en ny lov om børne- og ungdomsforsorgen, og har set, at man er gået ind til det med en personlig kærlighed til opgaven. Ud fra det har vi så krydset os frem til den enighed, som nu er nået, og det har jeg grund til at sige udvalget tak for.

Jeg kunne jo nok kommentere en række af de bemærkninger, der er gjort, men jeg tror, at tingets medlemmer og den højtærede formand, ja, nok specielt den højtærede formand, måske vil se lidt brøsig ud, hvis jeg går ind i en lang diskussion, så jeg skal derfor nøjes med nogle få bemærkninger. Jeg vil konstatere, at de ændringsforslag, selv om det er et ret stort antal, der er stillet, er af mere administrativ art,

medens hovedlinjen i det nye sigte, som lovforslaget havde, har kunnet fastholdes.

Med hensyn til administrationen inden for ungdoms- og børneforsorgen har jeg i finansudvalget nogle gange fået foreholdt, at der var for indviklet en administration, for meget papir, som man har sagt, og at det måtte ændres. Nu har vi snart en ny lov hjemme, og da er det hensigten, at hele administrationen må gennemgås med henblik på, hvordan den nye lov kan administreres forenklet i forhold til nu. Om to nævn, som der nu er stillet ændringsforslag om, absolut bidrager til det, vil jeg nok sætte spørgsmålstegn ved, men vi må se, hvordan det går.

Hvad angår spørgsmålet om dagpleje, skylder jeg det ærede medlem hr. Vívike at fremhæve, at det er ikke meningen, at dagplejen skal være en sovepude i den forstand, at man stopper muligheden for udbygning af daginstitutioner og for uddannelse af personale; tværtimod fremmer vi alt det, vi kan på dette område og skaber nye uddannelsesmuligheder, og vi kan da også glæde os over, at vi har fået større bevillinger til bygning af daginstitutioner og børneforsorgsinstitutioner. Men det er to ting, der må være sideløbende. Så længe vi har så umådelig mangel på pladser, må vi trække på de muligheder, der ligger i de enkelte hjem. Jeg vil da også gerne sige her, at vi kan vel ikke forudse, at det er spørgsmål, der kan løses gennem mange, mange år, og hvorfor skal vi da ikke trække på de gode hjem, som vil hjælpe os i denne situation? Det mener jeg man bør gøre.

Hvad angår spørgsmålet om plejehjem og de såkaldte glemte børn, er jeg glad for, at udvalget stærkt understreger, at der må gøres mere på dette punkt. Jeg ved, at børne- og ungdomsforsorgen har foretaget en undersøgelse af, hvordan situationen er, og vi må med beklagelse konstatere, at der rundt på vore institutioner er ca. 300 glemte børn. Det er direktoratet med ministeriets støtte gået i gang med at finde løsninger på, og det kan kun være en støtte i dette

[Socialministeren.]

arbejde, at udvalget så stærkt fremhæver, at der må gøres noget mere på dette punkt.

Den nye linje i forslaget i forhold til den nugældende lov er specielt det, at man ophæver det tvungne tilsyn, et tilsyn, der kan være påtvunget nogle mennesker bare på grund af deres familiesituation eller bare, fordi de har måttet modtage et i øvrigt lovligt forskud på et bidrag. Dette tilsyn ophæves nu, og i stedet går vi over til det, som de ærede ordførere så stærkt har fremhævet: til hjælpen, til familievejledningen, støtten, tilbuddet til familiestøtten. Jeg tror, man næsten altid kan gå ud fra, at når et barn kommer i vanskeligheder, er det, fordi der er noget i vejen med dets baggrund; det kan være familiens situation, og det er i de allerfleste tilfælde familiens situation; og fremfor at gå til fjernelse af det barn, som har en dårlig baggrund, bør man rette baggrunden, så barnet kan blive hjemme. Det er kort sagt ideen i lovforslaget, at vi skal gå til familien og hjælpe den, så vi undgår fjernelser, hvor de kan undgås, og skaffer et bedre familiemiljø for barnet og den unge.

Jeg kan sige til det ærede medlem fru Birthe Wetlesen, at når jeg har brugt vendingen om vejledere, at det var ganske almindelige mennesker, der kunne gå ind i dette arbejde, er det naturligvis ikke et spørgsmål om faggrænser her, for det er jo ikke ansatte i almindelig forstand. Det er folkevalgte børneværnsrepræsentanter, som går ind til den opgave af kærlighed til opgaven, og som forstår det, der foregår omkring dem, i lige så høj grad som den, der har specialuddannelsen dertil. Det, vi får brug for i den kommende tid, er at støtte dem, som skal gå ind i familievejledningsarbejdet, og det tænker vi gjort ved at udsende cirkulærer om, hvilke veje man kan gå, ved kursus for de pågældende, som skal ud i det arbejde, og ved på enhver måde at støtte dem, som står for det. Der vil vi i høj grad henvise til vore børneværnskonsulenter, hvoraf vi har 7 nu, og hvor vi omgående, når vi har denne lov hjemme, vil prøve på at få de resterende, op til de 12-13, vi har brug for, så hele landet bliver dækket. Jeg har troen på, at vore børneværn landet rundt måske nok vil være lidt ængstelige over for den nye opgave i begyndelsen, men vil gå

til den med samme positive sigte, som regeringen og folketinget har haft: at ændre det tvungne tilsyn til støtte, hjælp og fremgang for de pågældende børn og deres familier.

Jeg takker igen for enstemmig tilslutning.

Hermed sluttede forhandlingen.

§ 1, ændringsforslag nr. 1, § 2, således ændret, §§ 3-6, ændringsforslag nr. 2, § 7, således ændret, ændringsforslag nr. 3, § 8, således ændret, §§ 9 og 10, ændringsforslag nr. 4, § 11, således ændret, ændringsforslag nr. 5, § 12, således ændret, ændringsforslag nr. 6, § 13, således ændret, §§ 14-17, ændringsforslag nr. 7 om en ændret overskrift til kap. 3, ændringsforslag nr. 8, § 18, således ændret, ændringsforslag nr. 9, § 19, således ændret, §§ 20-23, ændringsforslag nr. 10, § 24, således ændret, §§ 25 og 26, ændringsforslag nr. 11, § 27, således ændret, §§ 28 og 29, ændringsforslag nr. 12, § 30, således ændret, ændringsforslagene nr. 13 og 14, § 31, således ændret, § 32-63, ændringsforslag nr. 15, § 64, således ændret, § 65, ændringsforslag nr. 16, § 66, således ændret, §§ 67-76, ændringsforslag nr. 17, § 77, således ændret, §§ 78-80, ændringsforslag nr. 18, § 81, således ændret, §§ 82-85, ændringsforslag nr. 19, § 86, således ændret, §§ 87 og 88, ændringsforslag nr. 20, § 89, således ændret, § 90, ændringsforslag nr. 21, § 91, således ændret, §§ 92 og 93, ændringsforslag nr. 22, § 94, således ændret, §§ 95-107, ændringsforslag nr. 23, § 108, således ændret, og §§ 109-115.

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om en kornordning for høståret 1964-65.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 143) findes i tidenden sp. 4489, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 921).

Der var ikke stillet ændringsforslag.